

A jövő tapasztalata.

1. A szakasz figyelme.

Meglássátok, hogy senki ne legyen, a ki bennetek zsákmányt vet a bölcselkedés és üres család által, mely emberek rendelkezése szerint, a világ elemi tanításai szerint, és nem a Krisztus szerint való. Pál apostolnak a Kolossébelieknek írt levele. Károli Gáspár fordítása szerint. Brit és külföldi biblia-társulat kiadása 1911

Vigyázzatok, hogy senki félre ne vezessen benneteket bölcselkedéssel és hamis tanítással, ami emberi hagyományon és világi elemeken alapszik, nem pedig Krisztuson.

Szent István Társulat szentírás bizottsága. Apostoli Szentszék kiadója. Budapest. 1967. /az említett részt fordította Dr. Gál Ferenc- / az Újszövetségnek ezt az új kiadását jóváhagyásommal látom el, és a Törvénykönyv 1391. kánonja alapján, 1838/1967. szám alatt, kinyomtatását engedélyezem. Dr. Schwarz Eggenhofer Artúr esztergomi apostoli kormányzó.

Vigyázzatok, hogy senki félre ne vezessen benneteket bölcselkedéssel és hamis tanítással, ami emberi hagyományon és világi elemeken alapszik, nem pedig Krisztuson.

Ez az új szentírás kiadás is miként „minden írás, amit az Isten sugalmazott, jól használható /legyen/ a tanításra, az érvelésre, a feddésre, az igaz éltre való nevelésre, hogy az Isten embere tökéletes legyen és minden jóra hajljon!” /2. Tim. 3, 16-17/ 1987. Dr. Ijjas József érsek a Magyar Katolikus Püspöki Kar Elnöke.

„meglássátok, hogy senki ne legyen ki bennetek zsákmányt vet a bölcselkedés és az üres család által”. Kolossébelieknek írt levél. II. 8.

A viszonyt a Károli féle fordításhoz képzeljük, kommentár nélkül. Csupán megfigyelve, de nem kommentálva a jelenséget. „Zsákmányt vet a bölcselkedés és üres család által „a másik Károli idézetben és az üres család által, szerepel. A 67-es és a 87-es kiadás ugyanazt a szöveget mondja, azzal, hogy a húsz év alatt nem történt semmi olyan, mely a károlihoz képest változást indokolt volna. A bennetek zsákmányt vet”- „félre ne vezessen benneteket” re változott, az „üres család”- „hamis tanítással” lett, „az emberek rendelkezése szerint” - „ami emberi hagyományon” lett, „a világ elemi tanításai szerint” - „világi elemeken alapszik” lett. Vajon módosult-e a szöveg értelme az ismételt fordítással?

* * *

„Azt mondta valaki közülük, az ő saját prófétájuk: A krétaiak mind hazugok, gonosz vadak, rest hasak. E bizonyosság igaz.” Pál Titushoz írt I. levele. 12-13.

Epimenidésszel, a Krétaival kapcsolatos, aki azt mondta, „minden krétai hazudik” mely mondása arra készítette az embereket, hogy megkérdézzék, hazudott-e amikor ezt mondta!

E paradoxon ebben áll, „én hazudok”. Ha hazudik, akkor hazugság, az is hogy hazudik, ennél fogva az igazat mondja. Ámde ha az igazat mondja, akkor hazudik, hiszen azt állítja magáról, hogy hazudik. Az ellentmondás így kikerülhetetlen. Pál fent említi ezt az ellentmondást, annak nem logikai vonatkozásában, amint az nem érdekelte, csupán amiatt, milyen gonoszak a pogányok.

„Semmiféle sajátos filozófia nem rejtőzik a fenti ellentmondás mélyén, amely közvetlenül a józan észből fakad, és csupán akkor oldható meg, ha elvetjük a józan ész néhány feltételezését. Csupán a hegelianus filozófia, amely az ellentmondásokból táplálkozik, maradhat közönyös, hiszen az mindenütt hasonló problémákkal kerül szembe. Valamennyi többi doktrínában, az ily közvetlen kihívás választ követel, annak terhe alatt, hogy másként be kell vallania tehetetlenségét.” Russell „Principia Mathematica” VII. /The Principles of Mathematics.

* * *

2. A szétszakítottság logikája.

Blondel /1861-1949/ szerint a beteljesülést kereső emberi cselekvés isten létére utal. Az *akaró akarás*, a minden akarásban közös mozgás, az emberi cselekvés beteljesítésére irányuló kísérletei soha nem sikerülnek, és mégis szükségképpen arra törekszik ez a cselekvés, hogy megelégedett és tökéletes legyen. Nem tehet másként, bár mindig csődbe jut. A végtelen valóságra, az Egyetlen Szükségszerűre, Istenre utal. . És az *akart akarás* nem más,

mint a konkrét akarati cselekvés. A kettő között döntési helyzet van, akart akarását összhangba tudja e hozni akaró akarásával, önmagával akar e megelégedni Istennel ellentétben.

Az akarat kettős, az akaró, azaz a személy, /te magad/ és a vonatkoztatott melyre akaratod irányul. /esetenként: tárgy, dolog személy, vagy Isten. / Így a viszony, 1. elmélyülsz a tárgy, dolog, személy, isten természetében. 2. A tárgy, dolog, személy Isten mélyül el benned. 3. Megtalálsz a megfelelő arányt.

Nincs minden pillanatban bennünk, Krisztus tökéletessége, ezért adott pillanatban, a keményet keménységként, a sőt sósnak a nehezetez tehernek érezzük. Csupán eme tapasztalatok összegezése ad egy olyan összefoglalást, mely szerint mindezek a materiális észlelések, nemcsak a matéria jelenlétét, de azok számunkra valóságát is adják. Csupán ezen túl, vagy innen létezik olyan következtetés, mely szerint mindezek a sósság, keménység, nehézség érzetei egy struktúrának, a testnek, mint egésznek részei, s így ilyen formán megnyilvánulásai a még nagyobb egésznek.

Ezen az egészen belül, a vélemény, a megismerés szűkre zárt, tulajdonságokba, szakmákba zárt, mely a te véleményed is. Kitekintésed annyi, amennyi a diszciplína /rálátása/, a probléma kijelölése és megoldása. Ez befejezett, azaz maradéktalan problémakezelés még akkor is, ha a „Blondel-i gondolat” szerint az akaratod, „akart akarat”, mely a konkrét megismerésre vonatkozik. Csupán a transzcendentális képessége, mely szerint minden megismerés, az isteni egész megismerése is egyben, ad helyet a Blondeli gondolatnak, egyébként, ha a megismerésem, abban a viszonyban működik, mely szerint mások által megismertet ismeretek meg általuk, abban már az emberi elem erősödik fel. A szabadesést ugyanis ma természeti törvénynek tekintjük, s nem az isteni törvénynek bár annak része kétségtelen, amennyiben a gondoló hitben él. Ám ha nem, marad a természettörvény.

* * *

3. A „jövő” tapasztalata. /mely tudattartamként benned van./

Mikor, milyen „szükségletből” helyezed megismerésedbe Istent, hiszen mint tanult ember, a természetet annak törvényeiben látod. Hol jutsz el, addig a pontig, amikor „szükséged van” istenre, aki segít. Jaspers szerint a határhelyzetekben lehet valójában megismerni Istent, s e vonatkozásunkban önmagunkat. Határhelyzetek azonban ritkán vannak, így voltaképpen Istent ritkán vesszük igénybe. Talán ez is lenne a helyes. Késznek lenni ugyan befogadni, de nem folyamatosan és állandóan követelőzni, előrángatni, mint alkalmazottat, szolgát, stb. A szabad akarattunkból élünk, tudásunk vezérel, ám létezhetnek helyzetek, amikor mindez kevés. Ilyenkor van Isten a segítő.

Másként előállhat az a helyzet is, amint a papok papolják, hogy isten mindenkor és mindenben ott van, minden cselekedetedet isten vezeti. És kérdezd meg akkor, ha székrekedésed van, akkor is isten a segítő, nem a ricinus? Nos a kereszténység épp az ilyen helyzetekben, mert filozofikus és nem életszerű, kilép a megoldás elől. Kelet nagy vallása, a buddhizmus ilyen dolgokban is kompetens, /mi a buddha, kérdezi a végépcuoló szerzetes az esti közös beszélgetésen, Szarbot veti neki oda, a vezető apát. Mindenkinek a maga szintjén. Képzeld el, - erről egyébként már volt szó, miként tud viszonyulni a kereszténység a buzikhöz, de már régtől nem tudja kezelni a „nőügyet”, csupán mint anyát, isten anyaként, de mennyire üldözi és elfordul a szexualitástól. Erről beszéltünk februárban, holott a szexualitásnak még az a formája is, melyet jelenleg túlzottnak tekintünk a fiatalság magatartásában, egy elfolytott folyamat véleménye bennünk. Figyeld meg, milyen sóváran nézik az ítélkező kisémberek a sorozatokban vagy a kastélyban látható jeleneteket, minősítésük az, hogy nézik, már magatartás, a nem lehetőség magatartásai. Hiszen az élet megélése, annak minden változatában is voltaképpen igazolható. Magából az életből.

A vallások /töredékvallások/ a szakosodás újabb irányai. Azokban a tendenciákban, ahol és amikor folyamatosan előrángatják istent, sőt megidéznek minden pillanatban a fáradt megkeseredett, voltaképpen meggyengült, /a társadalomban mint taposómalomban meggyengült ember/ segélykiáltása van jelen. Ez is öli, nivellálja a kereszténységet, amely voltaképpen tiltaná, hogy minden pillanatban istent megidézze, sőt nem is lenne értelme amint Jaspers is megállapítja, mert csak a határhelyzetekben lehet igazi megtapasztalásokhoz jutni, ám a szekták lényege épp ez. Ők mindig, mindenütt megidéznek Jézust, a gyülekezések például, így az folyamatosan és állandóan jelen van. Bennük. Vajon gyengébbek-e mint az átlag vagy erősebbek ezáltal. A pszichológus valószínű az előbbi mondaná. A papokat irritálja bár lelkük mélyén egyetérténeken a második verzióval, hogy Krisztus a kilincsen is benne van, sőt a székrekedésben is. De ezt nem merik mondani. Lehet, ezért tolakszik be olyan területekre is a buddhizmus, ahol egy szektában pl. természetes, hogy a lányok és a fiúk, ha találkoznak, esetleg szexuális kapcsolat is alakul köztük.

* * *

Valójában a szakaszt éled meg, az élet természete szerint a szakasz maga. A folytonosság, mely az öröklét maga, még akkor is az, ha kezdettel bír, vagy kezdet nélkül való. Így a folytonosságra való utalás, csupán annak a képességét feltételezi, hogy a szakaszokat, mintegy egybelátva, egybegondolva, időt képzeljünk. Ezt töltjük ki tartalommal. Majd hirtelen fordítva kezdünk gondolkodni, és a szakaszt, melyet már egyszer elhittünk a folytonosság részének tekintjük. Olyan ez, mint ha zsinégeket vennénk, belátnánk véges hosszukat, melyek mindegy mekkorák, ám feltételezzük, hogy ezek részei egy végtelen zsinegnek, csak darabokra lettek vágva, és mi így ismertük meg őket. Innen a gondolkodás kétféle, ha a feltételezett zsinegek, melyek mindegy milyen hosszúak, lehetnek végtelenek akár, akkor mivel sok zsinegünk van köztük rövidek, hosszúak, és végtelenek összeadjuk = kialakul a végtelen hosszú zsineg? Ugye nem, mert a szakaszok között voltak, már végtelen hosszúak is, így a végtelenhez a többi végest is hozzágondolva nem alakul ki összegükből egy még végtelenebb zsinór. A végtelen, ha szakasz, nyilván van kezdete, melytől végtelen, azaz a végtelennek vége nincsen, kezdete éppen lehet, innen tekintve lehet szakasz is. A végtelen tehát csakis akkor létezik, ha kezdete van, mert ha a kezdete is végtelen, nem értelmezhető. Még egyszerűbben, a végtelen, mint a felgombolyított zsineg, melynek a kezdetét fogom, de nem tudom a végét. A végtelen szó a véggel játszik s nem a kezdettel. A kezdet az tehát konkrét.

Ha Istennel behelyettesíted, akkor azt kapod, hogy Isten csak a megismerésben van, azaz kezdete benned van, csakis benned lehet, egyébként a vanságáról nem szerzel tudomást. Amint az elemi részecskék, a fény és minden az által van, hogy valamibe beleütközik, ettől megmutatkozik: a *vansága* ezt jelenti. Épp ez okozza, a Heideggeri filozófia alapproblémáját, hogy hatásában jelenik meg, s emiatt nem magában van, amint mások gondolták. /Pl Kant./

Így gondolhatjuk Isten is egy viszonyrendszer az emberekben. A kezdet viszonyrendszere, mely benne kezdődik. Beütközik valamibe, mindegy minek nevezzük ezt. Gondolhatjuk a létezés falának is, vagy az aurának melyet az élő szervezet maga köré von, vagy anyagok halmazának, melyből az ember áll, mintegy halom, mely útjába kerül. Istennek!

/Ha így gondoljuk, és miért ne, a gyülekezések állandó istenidézése sem pejor, esetleg a folyamatos ütközések regisztrálása, esetleg érzékenyebb készülékek, a kozmoszból érkező folyamatos behatásokra stb./

Ám tegyük félre ezt! Az élet nem más, mint nyom, mely megmarad valameddig. Mint egy besugárzott anyag, mely valameddig, mérhetően a felezési időig maga is sugároz. De az sem biztos. Ami van, a találkozások, s a közölhetőség. A szakasz fegyelme. Melyet a szakaszban nyert tapasztalat,- azért a lévitáknak adott, a papság lehetősége, hogy családról családra hagyományozva, mintegy zsigerekben hordozva és megismerve, adják át. Csak ők, és ezért ne vegye más szájára és ne idézze meg, mert az igazi megismerésnek, -mely nagyobb mint a szakasz, mely a kinyilatkoztatások kezdetétől folyamatos, csak el van helyezve. Mint képesség, mint készség, mint intellektus. Mint identitás. *A szakaszban nyert tapasztalat nagyobb a szakasznál!* Ezért nem hiszek a tanult papokban, a hit nem szakma, mert nem tudás, még terjesztése sem az. Főként nem a teológiai fakultásokra beáramló ilyen olyan nézeteket agyonmagolt, zavaros agyúak ígéhirdetése. Melyek bár érdekesek is lehetnek, de csak érdekesek.

* * *

A vallások, mint betegség tünetek, az egység elvesztésének formái. /Az egység nem a vallás, de a közösség állapota. /

/Az egység a vallásban jeleníti meg magát/. A vallás hiányból fakad, az egység elvesztésének tünetéből. Csakhogy ez összefonódik azzal, hogy a tünetet regisztrálják, /felismerik/ egy már lévő rendszerbe helyezik, ez a vallások rendszere. *Prae-tudomány*. Melyekben ugyan érezhető, egy fajta szemlélet a gondolkodási rendszerek felé, lásd a Védikus kort követő Upanisádok kora, ez azonban csak azt jelenti, hogy a konfúzusabb forma, egyféle racionális, ok-okozatilag értelmezhető rendszerbe fordul át. Melyet hajlamosak vagyunk a *filozófia kezdeteinek* tekinteni. És ez már, a gondolatban való megjelenés! Mondhatjuk, a vallások kezdeti megjelenése filozofikus. Olyan értelemben, amint még a törvénykező vallások is.

A hitben való megjelenés sosem volt gondolata, a hit maga annak a lecsapódása, hogy a gondolat, valakiben, például éppen Krisztusban megjelent. A gondolatban megjelent elem, Krisztuson át, felénk mint hit jelenik meg, holott valójában ez gondolat, csakhogy olyan alakjában Krisztusban létezett. A hit ilyen formában az, mely a gondolatból átértelmeződik számunkra.

Voltaire írja, a hitről. A gondolat tisztázása tekintetében ide másolom a következőket.

Pico della Mirandola herceg egy szép nap Emiliánál, a kurtizánánnal találkozott VI. Sándor pápával, Lucrezia a szentatya leánya akkoriban gyermekágyában feküdt, s Rómában azt találgatták, vajon a gyermek atyja a pápa e,

avagy fia, a valenciai herceg, avagy Lucrezia férje, Aragóniai Alfonz, akiről egyébként azt beszéltek hogy impotens. Mint Bembo bíboros beszámol róla, egy ideig igencsak vidáman társalogtak. „Kedves Picom, - mondta a pápa, mit gondolsz ki az unokám apja? azt hiszem szentséged veje, felete Pico. – Ugyan, hogy gondolhatsz ilyen badarságot? – Hitem alapján. De hát nem tudod, hogy egy impotens férfi nem képes gyermeket nemzeni? A hit abban áll, felelte Pico, hogy hiszünk valamiben, mert lehetetlen, ezen felül Szentséged házának becsülete is megkívánja, hogy Lucrezia fiát senki se tekintse vérfertőzés gyümölcsének. Szentséged sokkal érthetlenebb misztériumokat is elhittetett már velem. Mert nem kell-e meggyőződve lennem arról, hogy egy kígyó megszólalhat, s hogy attól fogva minden ember elkárhozott, hogy Bálám számára ugyancsak ékesszólóan beszélt, hogy Jerikó falai leomlottak a kürtök szavára”? Pico azon nyomban felsorolta mindazoknak a dolgoknak a csodálatos listáját, amelyekben hitt. Sándor pápa nevetében egy pamlagra rogyott „mindezekben a dolgokban éppannyira hiszek, amint te, mert jól tudom, hogy a megváltásomat csakis a hittől várhatom, s nem a cselekedeteimtől. Ő – felelte Pico- Szentségednek nincs szüksége sem hitre sem jócselekedetekre, csak a magunkfajta szegény profánok szorulnak effélére, de Szentséged, aki Isten után az első, abban hihet, amiben csak akar, és azt tehet amihez kedve van. Kezében az ég kulcsa, s Péter aligha fogja becsapni a kaput Szentséged orra előtt. De ami engem illet mi tagadás, hatalmas pártfogóra van szükségem, ha szegény herceg létemre a leánnyommal hálnék, és oly gyakran nyúlnék a törhöz meg a borosflaskóhoz, mint Szentséged.” VI. Sándor értette a tréfát, „Beszéljünk komolyan! Mondta Pico della Mirandola hercegnek – Véleményed szerint miért volna érdem azt mondani Istennek, hogy meg vagyunk győződve valamiről, amiről valójában senki sem lehet meggyőződve? Miért szerezne ez örömet Istennek? Magunk közt szólva, aki azt mondja, hogy hisz abban, amiben lehetetlenség, az hazudik”

Pico della Mirandola széles mozdulattal keresztet vetett ”Atyaúrsten, - kiáltott föl, - Bocsásson meg Szentséged, Ön nem keresztény! – Nem hitemre nem, csakugyan nem, - felelte a pápa. Sejtettem” mondta Pico della Mirandola. /Voltaire, Filozófiai ABC.

S ez után visszaidézhetjük Russell gondolatait arra vonatkozóan is, hogy mindez, csupán a hegelianus filozófia szerint olyan, amilyen, hiszen Voltaire is amiatt idézi, mert ellentmondást lát benne, persze csak ő szerinte. A minden ember gyarló elv, mint emberre vonatkozatható a pápára is, s a történet csupán az egyházra vet árnyat, ha egyáltalán vet. Mostanra, mosolyogni való. Másrészt, kiválóan rámutat a hit valóságos arcára. A hit feltétlen engedelmesség, olyan parancs, mely letaglóz, melynek nincs ellentmondás. Mely nem tud megfogalmazódni. Nem véletlen Voltairenél is, nem a hit természetével hanem a pápa hitének tulajdonságával igyekszik bizonyítani valamit. De régtől tudjuk, az ellentétes oldal, csak méginkább megvilágítja a dolog természetét. /Persze, s ez egy nagyon naturalista hozzáfűzés: abban a korban ez reveláció volt./

* * *

Az egóban való megjelenés, -a véleményformálás /pedagógiai/ elvtől, a véleményhagyáson át, -a jeladáson át a jelhagyásig. S onnan a nyomig! S a nyom az, mely az idea ős képe, voltaképpen a materializálódott nyom elemek összesűrűsödése, *maga az idea*. Az idea él benned, mint kép, mely már konkrét elemeket tartalmaz, melyek még konfúzusak. Valójában a materialista létezés, ezeket a konfúzus idea képeket bogozgatja, egyenesítgeti a maga számára használhatóvá teszi. Egy másik idea szerint. Az azonban jól látható, hogy a nyom, mely az idea ősképe, melynek őseleme a jel, /a híradás, jó hír, = táhír, evangelium / milyen mélyen gyökerezik az egóban, mert megmentés elvű. A létezés elemi lehetősége. /Amint látod, a legelésző állat, ahogyan felemeli fejét, a legkisebb mozdulat melyet tesz, mellyel mintegy megszakítja folyamatos tevékenységét, hír, amit esetleg figyelésnek nevesítünk. / Ugyanígy az ember életében, minden hatás, mely jelszerűen behatol, valamely sajátos keveredésű ideát érint, mely már használható, részben materializált, az értelem számára előkészített. Visszakövetkeztetve, minden történés, még a legtermészetesebb is, pl. a napfelkelte olyan nyomot hagy, mely gyakoriságában alakítja ki azt a sűrűsödést, melyet a jelenséghez fűzünk.

Az idea, ha kialakul, az akaratot „fogságban tartja”. Az idea, az egóban megtelepedve, hatalmi szerepre tesz szert, igazságtartalommal rendelkezik, olyan igazsággal mely tapasztalat, mely a nyom, nyomot hagyott behatás, külső következménye, a belsőben. Innen már belsővé vált, saját élmény, s fokozatosan *sajáttestélménnyé* alakul, elvehetetlen része az egónak. Az idea olyannyira az ego lesz, hogy maga az, s nem veszi észre, hogy rabja annak. Mert az akarat nem materializálta még, nem tudta számárávalóvá tenni, mintegy idegen behatás van még benne, mint befecskendezett szérum mely még a pillanatban nem oszlott szét a testben, de már bent van, kivehetetlenül. Ilyen értelemben az idea, mint kovász, mint érlelő, mint behatároló, meghatározó, mint eszencia, mint szirup, extraktum. Nincs is valóságos materializáció idea nélkül, nincs igazi kenyér kovász nélkül. Ezért tehát a folyamat az idea nem szándékos tönkretéve, de hatni engedése mellett, annak értelmi felszívása, a tudatban. A tudat lenne tehát, mely az ideát, mely a besugárzott nyom, nyomelemek következménye lefordítsa, átfordítsa, materializálja. Személyes ideává tegye.

Az idea, betelepülve és megtelepedve, az akarat nézőpontjából hasonlíthat a Blondeli *akaró akarásra*, amint materializált, racionalizált, átfordított transzformált alakjában, az *akart akarásra*. Az akarat szerint!

Még olyan állapotban, amikor nem tételezzük fel, Isten feltétlen létét, az ideában, amint Blondel aki teológusként, az emberi cselekvésben, *a priori* tette ezt. Fentebbi gondolkodásom szerint, a nyom hatása, nem feltétlen kívánja Isten jelenlétét ebben a folyamatban, ami azt is jelentheti, / nálam/, hogy Istent még előbbre helyezem. Az idea kialakulása elé. Ami materiálisan megfogható nem követeli meg Isten létezésének állandó emlegetését, vagy felügyeletét, bár nem kizárt jelenléte a folyamatban. A gondolkodás saját formáját alakítja, nem pedig visszautal, mint hálás beteg. Önmaga jelenléte a folyamatban azt is jelentheti, hogy felismer olyanokat, melyeket eddig azért tartottak fontosnak, oda valónak tekinteni, mert nem tudtak exisztálni. /Nélküle/. Isten létezése nem kívánja meg, hogy populáris is legyen, hogy a kilincsből is legyen, szarbot legyen és hasonló, hiszen jellege, karaktere nagyon is filozofikus. A kereszténység magasztos vallásforma, a görög filozófiára /is/ épül, és Szt. Ágostonnál igen mély metafizikát vesz fel. A metafizika, mely transzcendentál, távoli a populáris hatásoktól. Számomra igen hiányzik ez a vonala, sőt féltő a sok lúd disznót győz, amint a személyes ideát megkísérli általános ideává tenni. Mostanában ennek a folyamatnak is tanúja lehetünk.

Megfigyelhető, hogy olyanoknál, ahol az ego elhomályosodik, drog, önsorspusztítás stb, vagy mások miatt a vallások pedagógiai értelemben nagyobb hatást tudnak elérni, mint materializált rendszerek. Az okot a fentiekben látom, a vallások „kész” ideákkal dolgoznak, melyeket transzplantálnak. A jelenség úgy nézhet ki, hogy a nyomok hatásai tehát nem alakulnak át ideákká, valamely okok miatt, a kész ideákat, a kezelhetőség szintjén azonban fel tudja venni.

A kozmikusává váló tudatformák általános ideákkal „dolgoznak”. Az általános abszolút kiterjesztése azonban magában foglalja a végtelen, *tőlem indulóan végtelen* elképzelésének, anomáliáit, melyekbe bele is fullad. A józan ész filozófiája, melyet Russell oly nagyszerűen képviselt ugyanis angolszász specialitás, melynek Hégel-től, a német szellemtől elkülönült jellegében nemcsak a gondolkodásnak, egy népfajtának, de a német római kereszténységnek, a monisztikus- hedonizmusnak tendenciái ellen is szólt, másként. Ebben a másként gondolkodásban elsősorban a *nem azonosságot* vesszük észre, azaz valami olyan elvet, mely az általánosságot, mint létezőt nem tagadja ugyan, de nem is állítja. Azaz, az univerzálitást elve, mely a skolasztika legragyogóbb elmeszüleményeinek egyike, meginogni látszik, Russelnél, amint az általános viszonylagosan az, ami, olyannyira, hogy talán nincs is. Abszolút értelemben, -amint tehát ismét elképzelünk, egy elképzelhetetlen hasonlatot, hogy a zsinagógia mindkét irányban végtelen, /akkor ugyanis már nem zsinagógia/ - kiterjesztve gondolhatunk úgy, hogy az általánosságoknak mégiscsak van egy közös, valamilyen megfoghatója, /egyenlőre ez az ismert határokon belül nem érthető, s ezért transzcendentálni kénytelen/, bár létezhet, mint feltételezett létező, minden esetre nem zárható ki nemlétezése. Ilyenkor a spekuláció átcsúszik valami olyan irányba, mely a gondolkodót meghatározza. Miért nem olyan szilárd, bátor, határozott, hogy kizár létezetlen létezőt, elképzelhetetlen elképzelni valót, miért teremt maga számára megoldhatatlan helyzeteket. A filozófiát gyakran vádolták, s persze ezzel az illető filozófust, hogy korán „eladta magát”, Kantra pl: mondták, hogy „filisztercopf lógott tarkóján”, s a skolasztikusok egyházi függése ismert volt. A materialistákat az államoknak való aládolgozással vádolták, Luther a pápa ellen fordult, s megbontotta az egységet stb. Mégis létezik az evolucionista elmélet szerint, valami olyan gondolkodás, *Istenkeresésnek egy formája*, hogy nem határozom meg a végső okot, azt minél távolabbra gondolom, /a zsinagógia végét/, s így, az isteni keletkeztetést, mint lehetőséget, fenntartom. Nem, mint a Hegeli rendszer, melynek következményei azért még nem feldolgozottak, olyannyira nem, hogy mostanában államok metodikájává lépett elő, amit ezer éven át a pápizmus tett. Mindez ugyanis az univerzalizmussal összekapcsolt monizmusban gyökerezik, ellentétben kelet áradásával.

A tudomány előttisége nem feltétlen vallásos. Prae tudomány. A tudomány, az európai ugyanis a hittel /és nem az egyházzal/ vitatkozva, nem egyszer önmagában meghasonulva a schizofrén helyzeteket is élve alakította ki nézeteit. Bruno is meg volt győződve, hogy neki van igaza, s nem lehet feltételezni, hogy Bellarmino hitvitázó bíborosnak volt. Inkább hitek csaptak össze, s nem maga az egyház, bár annak köntösében jelent meg. Amint a mélyebb jobbítás szándéka vezethet politikusokat, még olyan esetekben is, amikor a történelem rácsúfol. Ghandi igazsága nem sérül attól, hogy saját honfitársa lőtte le, vagy a függetlenné vált India ismét kapcsolatokat keresett azzal, akitől függetlenedett. Amint persze mások igazsága, vagy hite sem a történelmi beigazolódásban gyökerezik, sokkal inkább önmagában, a metafizikában. Az érzet, melyet minden művész vagy tudós ismer magában, milyen meghatározóan erős, a kulcs. S ez teszi a személyt olyannyira hitelképesé. Véleménye, hite, „hogy hisz abban, amiben lehetetlenség” csupán a formába vetett hitet mutatja, VI. Sándor pápának azonban szilárd hite volt abban, hogy lehetetlenség hinni, a lehetetlenségben. S ez csupán a tantételek lehetetlenségére vonatkozott, melyeket épp, Voltairenek köszönhetően korrigáltak is, s ma a keletkezéselméletet igyekeznek mellőzni, vagy hozzáfűznek kommentárokat, hogy szimbolikus. De abban az időben ezt konkrétan vették, a

számár megszólalását éppúgy amint a kürtökkel való falledöntést, stb. Még ma is sokan vannak, akiknek „vakhite” ostobaságban leledzik, s nem állítanám, hogy ezek a kereszténység nagy oszlopai. A fantasztikus mesékkal megtűzdelt átköltések, átiratok, evangélium variációk gombamód szaporodnak, jó üzlet. Ismét mesék, melyek a Mahabharata kort idézik, a nem túl pallérozott tömeg igényei. Melyekből persze összesűrűsödhet majd valami. Magam inkább a szellemtelítettebbeket keresem. Mert itt találok olyan „fonalvégekre” melyekhez magam is hozzásodrom az enyémet.

A tudomány, a vallástudomány kiválogatta már, a konkolyt a tiszta búza közül. Most ismét olyan elemek keverednek bele, melyek a jelen állapot úgy tűnik szükségszerű elemei. A túlburjánzó fantázia ma nem népmeséket költ, de evangéliumokat, a műveltebb néposztály népmeséi ezek, mintegy eposzok, vagy hitelesebben epepeia folyamok. A közösségi lét keleti jellegében jelenik meg, ahol az ego feladja magát. Európában ez egy sajátos, kissé schizoid karaktert ölt, mert individuális ugyan, sőt atomisztikus, ám közösségivé kénytelen lenni. Ezért önző, s mint ilyen támadó. Az individualizáció, mint sajátos /görög/ karakter nehezedik Európára, nem tudja átadni magát. Lényegében az individuális és a közösségi keveredése a kereszténységben, lenne az a mixtúra, melyet érteni kellene, hogy érzet, szükséglet legyen. Az individuális, ugyanis hatalomfilozófia, még olyan esetekben is, amikor a közösség viszonylag zárt. Minél nyitottabb annál inkább exportálja, megsokszorozza önmagát, ezért van a más rendszerek „félelme” óvatossága ellene.

Az atomizálódásban legfontosabb tennivalók:

Az én megszüntetése a buddhizmusban.

Az én útmutatása a kereszténységben.

Az én megszüntetés kozmikus útja,

Az én útmutatás transzcendenciája.

Budapesten. 2004 május-június havában

Berkes András